

1981, 7. srpna – Poselství Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných účastníků demonstrace ve Stockholmu k třináctému výročí okupace Československa obsahující informaci o stoupající perzekuci obránců lidských práv a nonkonformních občanů v Československu s uvedením případů Rudolfa Battěka a Jiřího Gruntoráda.

Vážení přátelé!

Zdravíme Vás všechny, kteří jste se rozhodli veřejně projevit k 21. srpnu solidaritu s lidem Československa.

Vaše vystoupení přichází ve chvíli, kdy je ho nejvíce třeba. V Československu se stále stupňuje vlna represí a násilí proti obráncům lidských práv a svobodně myslícím a jednajícím občanům.

Jiří Gruntorád, signatář Charty 77, byl odsouzen ke čtyřem rokům vězení za opisování nepovolených knih.¹ Rudolf Battěk, mluvčí Charty 77 a zakládající člen VONS, byl odsouzen k sedmi a půl rokům vězení za dopisy, jež jako nezávislý socialista posílal představitelům Socialistické internacionály, a za vykonstruované delikty. Oba pak byli postiženi – poprvé v praxi politických procesů v Československu – následným tzv. ochranným dohledem v trvání tří let. To může velmi snadno znamenat jejich další uvěznění po uplynutí trestu. Pokud ovšem věznění přežijí. Rudolf Battěk je těžce nemocen a je mu 57 let.²

Další politické procesy proti lidem ve vazbě i na svobodě se chystají a jsou obavy ze stoupající krutosti soudního postihu.

Tajná policie – StB – přechází od již celkem běžného bití a jiného fyzického násilí při výsleších k mučení. Máme například zprávy o pálení rukou vyslýchaného otevřeným ohněm. Pachatelé těchto zločinů jsou beztrestní.

21. srpen 1968 je jedním z tragických mezníků moderních československých dějin. V těchto širších souvislostech vyvstává tehdejší vojenské obsazení Československa zvláště zřetelně jako akt nesvobody a zpátečnictví.

Vaše shromáždění je jedním z dobrých způsobů, jak na tyto skutečnosti upozornit a snad i pomoci. Bitvy za lidská práva se vedou všude na světě, ale jedná se o jeden boj.

LP, Sb. VONS, inv. č. 3, sign. III/9, kart. 3.

POZNÁMKY

- ¹ K případu Jiřího Gruntoráda viz sdělení VONS č. 225, 228, 255, 256 a 276, dokumenty č. 226, 229, 256, 257 a 277, a dopis VONS švýcarskému výboru AIDA obsahující poděkování za jeho aktivitu v boji proti politické perzekuci v Československu, informaci o zásahu proti Ludvíku Vaculíkovi a o uvěznění Jiřího Gruntoráda ze 14. 3. 1981, dokument č. 1164.
- ² Battěkovi byl v odvolacím řízení trest snížen o dva roky na pět a půl let. Vzhledem k tomu, že byl z výkonu trestu odnětí svobody propuštěn předčasně (41 dní před ukončením trestu) a osvědčil se i ve stanovené dvouleté zkušební lhůtě, nebyl nakonec ochrannému dohledu podroben. K případu Rudolfa Battěka viz sdělení VONS č. 140, 189, 227, 260, 275 a 483, dokumenty č. 141, 190, 228, 261, 276 a 486, a žádost mluvčích Charty 77 a VONS prezidentu republiky Gustávu Husákovi o prominutí zbytku Battěkova trestu a byru Socialistické internacionály o podporu s příloženým životopisem R. Battěka (dokument Charty 77 č. 18/1984), dokument č. 1173.